

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 48.

Indult Bétsből, Kedden, December' 15-dikán, 1831.

A' két Siciliai Királyság.

Palermóban Sept. 1-ső napján egy nevezetes bírói-ítelettel hajtódott végre. Azoknak a' Személyeknek, kikre ezen ítelet hozódott, gonosz tetteik ímé következnek: Néhány ragadozó gyilkosok már régóta gondolkoznak a' közönséges tsendesség meg háborításáról, olly tzelből, hogy a' rend megbomlását követni szokott zürzavarok között, annyival jobb módjok legyen, a' mások jószágainak kirablása által való meggazdagodásra. Ez a' gonosz szándék a' Politzia előtt sok ideig titokban maradt, részszerént azért mivel a' pártütők igen kevesen, úgymint tsak nyóltzan, ezek is pedig ollyan személyek voltak, a' kiknek tzeljok elrejtésében nagy hasznok forgott, részszerént azért is, mert soha egy helyre öszve nem gyűltek, tanátsosabbnak ítélvén egyenként húzni be másokat társaságokba. És így az ő gonoszságok elintézésében semmi ollyas nem volt, a' mi akárkinek is magára vonhatta volna figyelmetességét. Azonban kifogyván már amaz óhajtott pillantat után való várakozásra szükséges békessegéstüresek és meg szokott előre vígyázásokkal felhagyván Aug. utolsó és Sept. első napján, társaságokba való beállás végett sok ollyan embereket kezdtek megszóllongatni, a' kikről tudták, hogy minden gyalázatos tselekedetek véghez vitelére alkalmato-

sok és készek. És minekutánna azok közzül egy néhányat magoknak megnyertek, a' városra való útést 's annak lázzadásra való felszóllítását Sept. 1 ső napja estvéjére határozták azzal az előre tett intézéssel, hogy először is a' politzia katonáit vetkeztessék ki fegyvereikből, a' fő vigyázatokat lepjék meg és nyomják el, a' tömlöztökben lévőket szabadítsák ki, 's az után kezdjenek a' gazdagabb házak prédálásához. E' végre Sept. 1 ső napj. reggel Dom di Marco két-font puska port, és nyóltz font golyóbist meg vett, 's társainak öszvegyülését, egy a' városon kívül lévő helyre határozta. Valaki azonban ugyan azon nap a' Politziának besúgja, hogy estvére a' Játékszín bezárása után lázzadás fogná magát kiütni. Erre a' Politziai fő director mind azokat, kik a' jelentésben megneveződtek, és ezeken kívül még azon személyeket is kikre nagy gyanú volt, a' többek közt egy Faja Antal nevű embert, a' ki gonoszságaiért Palermoból kilittatott, de oda alattomban ismét visszatért, megfogatta, estve a' játék néző helyeket bezáratta, 's rendszabásait, mellyeket előre tett, úgy intézte, hogy azokkal a' Várost meg ne ijessze, de azomban ha a' szükség magával úgy hozza, annak segítségére lehessen. A' rendtelenség szerzői részszerént azért, mivel a' politziától szabott rendelésekben semmit sem

tudtak, részszerént pedig, mivel állhatatosan fel tették magokban, hogy vakmerő tzelajok kivitelében próbát tesznek, számszerént mintegy 24-en, estveli 10 órakor, a' meghatározott helyen öszvegyültek. De nem mindnyájan voltak fel fegyverkezve, mert egész fegyvertárok 7 puskából, 2 kardból és egy néhány töltésekből állott. Ilyen készüllettel támadták meg az említett gyilkosok elrenséges módon a' várost, a' honnan darab ideig tartó öldöklés, és ezen szavak kiabálása után „Eljen a' Király! Eljen a' Constitutio! Eljen Szent Rosalia! a' melly kiáltások 1820-dik esztendő óta közönségesen úgy esmeretesekek, mint lázzadás és rablás jelei, szélyel verettetvén, utóljára egészen kikergettettek, későbbben pedig az egy Ramaccát kivévén mind elfogattattak és egy részek halálra, másik fenyítő házokban való dolgozásra, harmadik pedig több vagy kevesebb ideig tartó rabságra büntetettek.

Cataniából jött levelek szerént, a' Sciaccával által ellenben fekvő új Vulkanus szigetek, alább alább kezdenek szállani 's meg lehet, hogy a' tenger vizétől befedetetvén egészen eltűnnek, melly esetben a' hajósoknak, a' megfekelés miatt félelmes helyeik számát nevelni fogják.

Frantzia Ország.

A' Journal du Commerce jelenti: „Párisban Nov. 26 kán éjtszaka lázzadásra serkentő írások osztogatódtak és a' külső városokban lakó munkásoknak a' felkelésre nézve bizonyos javaslások tétettek. Bizonyosan erre tzélozott, Perrier Ur a' Követek-Kamarájában mondott ezen szavaival: „nyöltz Személyek, kikre nagy gyanú volt, befogattattak.“ Ezek közzül, az Alsó-rajnai-Kurír 6-tot

megnevez: úgymint, Lennox Urat a' Revolution nevű Ujság tulajdonosát, Belmontet Lajos Urat, szomorú játék-költőt, Chodzsko Leonardot, ki a' közelebbi Lengyel Revolutio históriáját igen dítséretesen dolgozta ki; Jaba, egy Lengyel; Misley Olasz Doctor; Mirandoli egy Olasz; Gen. Dubourg is ki volt pétézve, az elfogatására, de a' dologról idejében tudósítatván, el illantot. A' mint a' Revolution mondja: Lennox Ur nem írásban, hanem tsak előszóval tett parantsolat szerént köteleztetett a' politzia fő tisztség elébe menni. Ezután házához egy Politziai biztosság küldetett, melly azt gondosan felkutatta, de minden haszon nélkül. Két politzia Biztosok hat Agensektől kísértetve, ugyantsak ma küldödték, egy kivándorlott Misley nevű Olasznak, és a' Modénai zendülés vezérének Menotti Urnak lakhelyekre, olly tzállal, hogy ott mindeneket szoros vizsgálat alá vessenek; 's azoknak leveleiket foglalják el; — a' mi valósággal meg is esett, mert hat Agensek mind egy egy tsomó írással megterhelve jöttek ki a' nevezett személyek házából. — A' Messagér jelentése szerént Nov. 27-kén 2 órakor Párisban, töltéssel tele lévő három ládát tartóztatok le, és egy titkos puskapor fábrikát fedeztek fel. A' puskapor készítésére szükséges készülletek mind a' Politziához vitettek. A' f. h. 28 kán ismét új befogó parantsolatok adódtak ki. Némelyek fogságra vettettek, mások ellillantottak ugyan, de utánnok nagy nyomozások rendeltettek.

Nov. 27-dikén a' Pairek Kamarája Elölülője, mint ez idő szerént tagja azon Biztosságnak, mellyet a' nevezett Kamara a' Királyhoz küldött, az előtt a' következő Felírást olvasta el. Sire! Fájdalommal vette a' Pairek-Kamarája

azt a' tudósítást, melly azzal a' Felsőged parantsolatjára közöltetett. Ha szinté politikai okok nintsenek is öszveköttetve, azon történetekkel, mellyek mostanában az Ország második városát vérrel moksolták be, azok mindazáltal mindentársasági rendet fenyegetnek. Ha a' polgárok tulajdonai nem sérthetetlenek, ha az adásvevés és kereskedésnek szabadsága nints, ha megszűnt a' törvények és felsőség eránt való engedetmesség, akkor tsak zürzavar és zabolátlanság uralkodik a' társaságban. Ha még azok között is, kiknek kötelességek a' hazát 's annak szabadságát Óltalmazni, kik annak megörzése végett viselnek fegyvereket, találkoznának olyanok, a' kik azokat megbántani nem irtóznának, akkor a' Státus nagy veszedelembé léte azt kívánná, hogy az ilyen vakmerők nyomban büntetessenek. Egyéberánt egy ilyen büntetést érdemlő próbatétel mind az Országra, mind az, azt igazgató hatalomra nézve hasznos és idvességes tanúságú szolgálhat. A' Kamara, azon rendszabásokkal, mellyeket a' jelen környülállások között, a' Felsőged Igazgatószéke tett, tökéletesen meg van elégedve, és szerentsét kíván Felsőgednek azon nemes szívű és az Országról atyai módon gondoskodó indulatokhoz, mellyek a' Korona hertzeggel olly nagy lelkű elhatározást tétettek. Reményljük, hogy az ő jelenléte azoknak az eltsábitott lakosoknak kötelességeikre való visszavitelére, a' frantzia vér ontásnak megakadályoztatására elegendő lesz, annyival inkább, haaz a' végre használandó katonai erővel együtt lesz, a' meg engedő szelídség, az ellentálló hatalom, és a' büntető igazságtétel. Sire a' Kamara méltónak tartja magát azon bizodalomra, mellyet Felsőged a' jelen szomorú környülállások között benne vét, és azt, már sok ízben megmutatott együtt munkálkodása

által fogja viszonozni, belsőképpen érezvén annak szükséges voltát, hogy magát azon királyi székhöz kaptsolja, melly egyedül maga szerezhethet a' Rendnek győzedelmet, a' tulajdon vagyonok szent jussainak tiszteletet, és a' mellynek egyedül magának van ereje arra, hogy a' polgári alkotmányon épült Institutiókat fenn tarthassa.

A' Király Felelete: Uraim! szivbéli örömmel veszem azon Érzéseket, mellyekkel a' Kamara a' mostani szomorú alkalmatossággal magát kifejezte. Ollyan vigasztalás ez, a' mire nekem felette nagy szükségem van. Az Urak is sajnálják, mint én, azon büntetést érdemlő tselekedeteket, mellyek Lyonban rendtelenséget, zabolátlanságot okoztak 's ugyan azt vérrel keverték be. Éppen úgy fáj, a' mint látom az Uraknak, mint nekem, hogy a' rend fenntartásáért és a' törvények óltalmazásáért hadakozó, engedelmes léncsereggek és nemzeti örök, nem érték el azt a' tzelt, mellyet úgy látszott, hogy nekik az ő esmeretes Vitézségek és hazai szeretetek által szükségesképpen el kellett volna érni. — Helyben hagyják, — úgy látom — az Urak azon rendszabásokat, mellyek a' gonoszság akadályoztatása végett, az én Igazgatószékemtől adódtak ki, és azt vallják, hogy ezen istentelenségeknek egyedül úgy lehet ellentállani, 's megújításokat tsak olly móddal lehet kikerülni; ha annak hamar és hatalmasan hágunk nyakára. Köszönöm az Uraknak, ezen hozzám mutatott jó indulatokat. Azt a' bizodalomokat is köszönöm az Uraknak, mellyet az én Fijamnak azon igyekezetében helyhez tettek és Elöttem nyilván valóvá tettek, mellyel ő a' frantzia vér folyás elébe való gát vetésre, az el ámitott népnek az engedelmességre való visszavitelére, és a' törvények erejének, melly Lyonban egy

kevés ideig megszűnt helyre állítására törekszik. Franzia Országnak ezt az én Igazgatószékemtől megvárni jussa van, 's bizonyosok lehetnek benne az Urak, hogy ezen várakozásokban nem fognak meg tsalatkozni.

A' közönséges Ujság, egy levelet közöl, melly Lyonban Nov. 28-kán költ. Ebből, melly a' lázzadás kezdődése óta Lyonban történt, de Olvasóink előtt már esmeretes dolgokat adja elő, tsak a' következendőkét jegyezzük ki. A' puskapor, és fegyvertár a' felkelteknek, kik mintegy 30,000-en voltak, kezébe esvén, a' Praefectus és az egész városi tanács azonnal megváltoztatá elébbeni bánása módját, és az a' rendet nem komolysággal vagy erőszakkal igyekszik többé helyre állítani, hanem kérelemmel és szelídséggel. E' végre először is Gen. Roguét Urat kérte meg, hogy a' Városból menjen ki, a' környékből ide parantsolt seregeket, mihelyt megérkeznek azonnal küldje vissza, 's a' város ellen semmi katonai mozdulatokat ne tegyen, — azután szép szóval maga igyekezett a' munkásokat megengesztelni. Egymást érték a' Proclamatiók, mellyekben szép biztatások és ígéretek tétettek. Maga a' városi Közönség 100,000 Frankot határozott a' nyomorúság könnyebbítésére, — ugyan ezen tételre a' magános személyektől is sok gyűlt. Az efféle hízelkedések természet szerént megvették a' derék Munkások szívét; annival is inkább, hogy a' Croux-rousse nevű külső város bírása a' munkásoknak tulajdon házaikhoz bőv eledelt és italt küldött, tsak hogy oda haza maradjanak és magokat betsületesen viseljék. E' szerént a' munkásokkal való egyet értés, — úgymint, a' kik tsak az inségen akartak könnyebbíteni, — kétszen van — és tsak az a' kérdés, hogy mind ezekre az Igazgatószék mit fog fe-

lenni. Valyon úgy fog e' a' Lyoni Praefectussal bánni, mint a' Strassburgival, vagy pedig, hogy a' rosszszat, nagyobb rosszszal ne tetézzé, minden féle rendszabásokat helybehagy. Ezen dolog elítélése végett az Orleáni Hertzeget es a' hadi Ministert ma estvére várjuk. Én azt hiszem, hogy ezen dologban nem fogja az Igazgató szék magát olly erőszakosan bele elegyíteni mint Strassburgban 's holmi lágy rendelések által készebb leszsz az engedés által magokat elbizókká lett munkásoktól indítandó, hasonló jelenések megújítását elnézni, mint ezen ügyes emberek elmenetele és idegen országokban leendő kiköltözése által örökre semmivé tenni a' Lyoni Selyem készitést. Én külömben ezen lázzadás characterére nézve magammal még egészen tisztában nem vagyok. Igaz, hogy az főképpen a' művészi szorgalmon és kereskedésen épül, de azért én ollyan általán fogva, mint a' Frantzia Ministerium tselekszik, kinek t. i. abban haszna forog a' politikát nem merném abból kirekeszteni. Az egész dolog, annak menetele, intézetei, sőt maga a' munkások állapotja, azoknak a' fegyverekre, készülétekre és pénzre nézve való bőségek eléggé mutatja, hogy azokat valami Fő, még pedig a' dologhoz jólértő Fő vezérelte hihetően a' Republikanusok, azok a' régi jó katonák és a' Napoleonisták, kik a' Carlismusnak adódtak el, és a' Közönséges társaság színe alatt most is az ő részére dolgoznak. Ez az oka azoknak a' sokféle kiáltásoknak. Nem lehetetlen dolog, legalább én hiszem, hogy itt a' Párisi propaganda is dolgozott. Nevezetes és megfoghatatlan dolog, hogy tsak egyetlen egy, az is meglehetősen lassú stafeta, ment az Igazgatószékhez Párisba a' Nov. 21-dik és 22-dik napjainak fenyegetőző előrei hírül vivésére, —

a' helyett, hogy annak minden második órában kellett volna küldödni. Vagy talán a' Telegráfban lehetett bízni; Ugyde ez a' tartós, hihetőképpen cárlistai köd miatt több napokig nem dolgozott, a' honnan a' Párisiakkal semmi hírt nem közöl.

Az alsó rajnai Kurír Dec. 3 dikán jelenti: Az Orleáni Hertzeg és Marschal Soult vasárnap Trevouxba érkezvén, következő nap Rillieuxben öszve gyűlt seregeket mind megmustrálták. Mint-hogy Lyon vidékére, már igen sok katonaság érkezett, 's ugyan az, még máig is érkezik, közönséges gyanú, hogy azon seregek erőszakos hátalommal fognak Lyonba menni, a' netalán még meg lévő nyughatatlanság tsiráinak kiirtása végett. Azt mondják, hogy Párisba két Mesterember utazott volna tegnap el, olly tzállal, hogy ha kívántatik, a' történt dolgok igazi tulajdonságáról különös tudósítást adjon, — a' gyűjtogatástól való haszontalan félelem még 28 ikban is rettegettette a' lakosokat. Az egész városban tsak egy pintze lyuk, vagy akármitsoda nyílás a' házakon nints, a' melly gondosan be ne volna téglával rakva. A' nemzeti örök, noha még formaruhájok nints ismét organizáltattak és kötelességeiket nagy szorgalommal teljesítik.

Nov. 28 kán a' következő Proclamatio hirdetődött ki: Lyoniak! tegyétek le gyászaitokat, és öltözzetek innepi ruhákat magatokra. Ó Kir. Mga az Orleáni Hrg ma fog Városunkba be jönni. Ez az a' szívárvány, melly a' zivatar megszűnését jelenti. Veszszenek el a' ti borzasztó meghasonlástoknak minden nyomai, és egyszájból 's szívből jövő öröm kiáltásokkal adjátok tudtára annak, hogy ti, a' ti kárhozatra méltó tévelygésekben is megőriztétetek azon Uralkodó hatalom eránt való ragaszkodástokat, a'

mellynek a' thronusba való felemelésében a' ti bátorságtok is részt vett. Eljen a' Király !!!

Dumolard, Praefectus.

A' Maconi pattantyús kompánia arra kérte az Orleáni Hrget, hogy ha a' szükség úgy hozza magával, neki is, szabad legyen a' sereggel Lyon ellen menni. Ezt az ajánlást a' Hertzeg elfogadta. Némelly helyeknek, mint Bourgnak és Maconnak Nemzeti örei között igen sokan ajánlották magokat a' szolgálatra 's kiindulásra.

Chalonsban az Orleáni Hrg és Marschal Soultnak ablakai alatt több ízben újítódott meg ez a' Kiáltás: „Le a' Ministerekkel! Le a' Királyi rendelésekkel!

Obester Magnan, J egy Regiment Commandánsa, azért hogy Lyonba az azzal való kötésnek, a' megszállás útján való véghez vitele végett, tsapatját vezérelni nem akarta, 'sa' mi több ez ellen Proclamatiót is botsátott ki, a' Gen. Roguet parantsolatjára, elfogattatván, a' Montbrisoni tömlőtzebe tétetett.

A' Lyon lakosi nagy kívánsággal várják a' Hrgnek, a' városba leendő be-menetelét.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Londonban lévő, politikai nemzeti-egyesület, kerülő írást botsátott a' maga tagjaihoz, mellyben az, azt nyilatkoztatja, hogy az egyesületek eloszlatására kiadott királyi Proclamatio határozásai, sem az ő, sem a' többi most fenn álló nagy számú egyesületekre nem alkalmaztatódtak. Az egyesület ezen a' héten nagy előmeneteleket tett. Tagjainak nagyobb részét a' dolgozó rend teszi, — vagynak köztök Seborvosok, J és Procátorok is. Ez az Egyesület Nov. 22-kén estve ismét gyűlést tartott. Ezen

gyűlésben két Felírást készítettek és fogadtak el, mellyek közzül az egyik a pallérozódás terjesztésére vetett minden adók eltörléséről, a' másik pedig arról szól, melly nagyra betsüli ja' gyűlés azt, hogy a' Frantiák Királyja új Országnagyokat tett. — A' Norfolkki és Lincolni Grófságokban is nevezetes gyűlések tartattak. Az elsőben Viscount Clements, Lord Stafford és Lord Suffolk's az Uralkodó Ekklesiából két Püspökök is megjelentek, a' mi mindazáltal ellent nem állott, hogy a' Gyűlés a' Püspökökre háromszor Vesszen el-t, ne kiáltson. A' másodikban, mellynek sok 1000 emberek voltak tagjai, Gen. Johnson egy olyan felírás készítésére tett javallatot, mellyben a' Gyűlés semmit nem kémélő szavakkal jelentette ki azt, hogy ő, a' felső ház és a' Püspökök nagyobb részének maga viseletével egy átaljában nints megelegvedve. Ez és ezen kívül több más Felírások is, mellyek a' Király pártját őltalmazták, elfogadtattak. Ezt a' gyűlést is a' Királyért és az Ujtásért (Reform) három éljen, — a' Püspökökért pedig három per e a' kiáltások rekesztettek be.

A' Times nevű Ujság jelenti: hogy Lyonban több Anglusok gyilkoltattak meg. Azok között Saunders Ur, a' ki Familiájával, mellyet a' Felesége, három leány és egy fiú tett, már három esztendő őltalakik Lyonban. Míg ez a' tüzes indulatú Férjfiú, a' Nemzeti örökkel a' város tsendességét megzavarók tsillapításában foglalatoskodnék, valaki egy követ vágván feleje, a' képét megsebesítette. Ezen megboszoszkodván a' fellázzadtaknak egy vezérét keresztül lövi. Melly tselekedet a' pártütöket irtóztató haragra gerjesztette, 's közzülök mintegy 500 an, ezen kiáltások között, „Le az Anglusokkal! a' Saun-

ders Ur házára rohannak. Saunders Ur élven a' gyanú perrel, a' népnek a' házához való érkezése előtt egy röviddebb úton haza szalad, — minden ajta't 's ablakait berakja 's a' maga familiája és háza őltalmazásához hozzá készül. De mind hijában, — mert a' pártütők, alig telt bele 2 minutum, mikor az ajtókat betörvén, a' házban teremnek. Saunders Ur, még ekkor sem esik kétségbe. Ellenségeinek tovább való haladása meggátolása végett, azok elébe székeket asztalokat, egy pohár széket tesz, mellynek tetejére mász, és egy kétsövű puskával felfegyverkezve, onnan kiabált halált annak fejére, a' ki hozzá közelíteni méréssel. Ezen fenyegetőzés, és az, hogy a' reátódult nép közzül kettőt agyon lőtt, nemcsak semmit sem használt, hanem még nagyobb dühösségbe hozta a' pártütöket. Mert annak kell tulajdonítani azon otsmány bánásmódot, mellyet azok a' Saunders leányain elkövettek, 's azokat meggyilkolták, Fijának a' fejét egy konyha késsel elvágták, magát pedig megsebesítették, de úgy, hogy háló szobájába még beszaladhatott, a' hol egy rejtek helyre búván ellenségei kezébe több nem juthatott. Az említett gonosz tselekedetek és a' háznak három helyen való meggyújtása után a' neki dühödött nép a' Saunders házát oda hagyja. Ekkor Saunders Ur búvó helyéből félholtan ki jön, a' szobájában meggyúladt portékákat elöltja, — későbbben a' házánál történt dolgokat a' bírónak elbeszélte, melly után nem sokkal tsakugyan megholt. Ezenkívül még két anglust löttek meg, pedig senkin semmi sérelmet nem tettek.

Dublinban a' politikai Egyesület második gyűlésében némelylek igen tüzesen beszéltek az egyesületekre nézve kiadott Királyi Proclamatió ellen. A' többek közt O'Connell Ur ezt mondá:

Az a' proclamatio, melyet én olvastam, vélekedésem szerint, csak a' felfegyverkezett politikai Egyesületek ellen szól; mert ha azon kívül valami más tzelja volna, akkor bizonyosan nem volna törvényes Proclamatio. Itt azt hiszik, hogy a' Proclamatio, már csak magában is hatalmat tesz fel, a' mi pedig igen hibás gondolat. Minden Proclamatio, ha törvényen nem épül, csak üres hang, üres papíros. Ezen feltétel nélkül a' proclamatio semmi, 's nints is semmi kötelező ereje. Az csak tsupa intés, egy olyan bűn ellen, melyet, ha véghez megy, annyival keményebben meg kell büntetni, mivel azt intés előzte meg. Ha ezt a' liberalisok (Whigs) csak egy hajszállal hágnák keresztül, mindjárt nyakra főre hányattatnának ki. Az Anglus Nemzet magát ennek alá nem adná. Ha talán valaki azt állítaná, hogy a' kérdésben lévő Királyi Proclamatio, ezen mi jelengyülésünknek is ellene van, én annak bizonyosan ellene mondanék. Mi soha felfegyverkezett gyűlést nem formáltunk, soha nem is fogurk formálni. Míg a' törvény, a' fegyverre való kelést tiltja, mind addig megtartóztatjuk mi attól magunkat, — még akkor is, ha arra az időre jutnánk, midőn a' Király és az Igazgatóság kívánnák azt, hogy a' nép a' maga és az haza óttalmazása végett fogjon fegyvert. Az, a' törvénynek mind ekkoráig ellene lévén, mi nem csak nem akarunk fegyvert fogni, hanem az még csak nem is gondolkodunk.

B u r k u s O r s z á g.

Az Orosz Tsászárnak és a' Varsó Hertzegnek azon nyilatkoztatásokra, hogy a' Burkus Országba által ment len-

gyvel seregek altisztjei és köz emberi hazájokba bátran vissza mehetnek, mert sem elébbeni magok viseleteert, sem politikai gondolkozások módjáert soha számadásra vonattatni semmi esetre nem fognak, — Ő Fekége a' Burkus Király, a' Gielgud, Rohland, Chlapovski és Rybinski Generalisokkal Burkus Országba ment minden altiszteknek és közembereknek megparantsolta, hogy hazájokba minél elebb vissza térjenek.

B é t s.

Béts belső városában négy nap olte senki sem betegedett meg choleraiban, a' még orvoslás alatt volt 5 choleras beteg közül 2-ten kigyógyultak és 5-an még betegek.

A' külső városokban Dec. 8-kán déltől fogva:

Dec. 9-dikén délig choleraiban megbet. 2-en kigy. 2-en megh. 1.

Dec. 10-dikán délig megbetegedtek 1-en, kigyógyultak 7-en, meghaltak 2-en.

Dec. 11-kén délig megbetegedtek 5-en, kigyógyultak 7-en, meghaltak 2-en.

Dec. 12-dikán délig megbetegedtek 5-en, kigyógy. 8-an, meghaltak 3-an.

E' szerint Sept. 14 kétől fogva Dec. 12-keig megbetegedtek 4046-an, kigyógyultak 2037, meghaltak 1936-an, orvoslás alatt vagynak még 37-en.

M a g y a r O r s z á g.

Budán kiadatott hivatalos tudósítások szerint Magyar Országának 90 Törvényhatóságaiban pusztított Dec. 6-káig

az epeveszély (az eddig előszámláltakhoz járult Horvátországban egy Határőrző Vidék). Ezek szerint 4007 Helyekben 453,764 személyeket lepett meg, kik közül 227,621-en kigyógyultak; 195,679-tzen meghaltak; és még 30,464-en gyógyíttatnak. Megszűnt a' nyavalya eddig 1939 Helyen, ezek között Résmárk (Oct. 27-kén), Breznóbánya (Nov. 5-kán), és Poson (Nov. 6-kán), Sz. Kir. városokban. Ismét tovább terjedett 29 Helységben; újra kiűtött 125 olyan Helyeken, melyekben már megszűnt volt.

Spron Sz. K. városában a' f. hónap 3 kán tartattak háláadó Isteni tisz-

teletek azért, hogy az epeveszély nyavalya pusztítása ezen városban is megszűnt. Itten 343 megbetegültek közül 108-an lettek annak áldozatai.

A' pénz folyamat December' 12-ik napján;
közép arr:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 85 1/16
Az 1820-béli sorsosok, 117 1/4
Az 1821-béli hasonlók, 128 1/5
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 47 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek — for. ton Conv. Pénzben.

H a z a f i ú i - J e l e n t é s.

A' Nemzeti Litteratura' előmenetelére tett áldozat méltó arra, hogy az érdemes Hazafiakkal serkentés és példaadás végett közöltessék, 's hogy részvevőleg fogadtassanak annak fáradságai, a' ki az áldozatot teszi. Ezen szempontból hírrétetik és ajánltatik nemzeti Énekes és Színjászó P á l y Elek Úrnak nemzeti nyelvünkön tiszta magyarsággal írt, 's több fordított nagy Dall Játékai (Operái) közzül ezen már kinyomtatott nevezetes Darabjai: név szerint I-ső Darab: A' BÜBÁJOS VADÁSZ!, Tüneményes nagy Dall-Játék (Opera) 3 Felvonásban. II-ik Darab: A' TOLVAJ SZARKA, mulatságos érzékeny Dall-Játék (Opera) 2 Felvonásban. III-dik Darab: DON JUAN (Zsuán.) Vitézi, szomorú, víg Dall-Játék (Opera) 2 Felvonásban. IV-dik Darab: EGGY ÓRA, Tüneményes Varázs-Játék, Karénnel 3 Felvonásban. V-dik Darab: A' HÓ, víg Dall-Játék 4 Felvonásban. VI-dik Darab: A' FEJÉR ASZSZONY, víg Dall-játék 3 Felvonásban. — Ezeket, 's még más több újabb ízlésű nagy Dall-Játékokat 1824. Bétsben a' Ts. Kir. Carinthiai Kapu mellett lévő Udvari-Játékszínnél lévén Éneklő, Hazája eránt viseltető szeretetből nagy költséggel megszerzette, általfordította, elő is terjesztette, és azok közt, a' melyek több ízbe különbféle helyeken köz megalégedést nyertek, azokat előfizetés nélkül a' maga költségén ki is nyomtattatta. A' kiknek kedvek volna megszerezni, megkaphatják egyenként is, vagy mind a' hatot: egyet egyet 1 for. 15 kr. váltóban. Pesten: Eggenberger Jó'sef, és Müller Könyvárosok boltjában; Kolosvárott: Gutman János Könyvkötőnél; Nagy-Váradon: Váry Jó'sef Könyvkötőnél; Debreczenben: Csáthy Könyvárosok-Boltjában; Kassán: Ns. Vajda Pál és Vigánd Könyvárosnál; Miskolczon: N. Sztriberny János Úrnál.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)